

AZLPEN SIOEN ITEMS 5

Actuele
pensioeninformatie
voor klanten van AZL

september-oktober 2018

IN HO UD

4

**IORP II: Nota van wijziging,
Servicedocument en Handreiking**

8

'Nieuwe' Code Pensioenfondsen

6

**Evaluatie Wet versterking bestuur
pensioenfondsen bijna afgerond**

10

Kort nieuws

Verzamelwet Pensioenen 2019

In Pensioenitems nummer 3 van dit jaar schreven wij over de Verzamelwet Pensioenen 2019. Die heeft in mei 2018 ter consultatie voorgelegd. Het wetsvoorstel is op 17 oktober 2018 aangenomen door de Tweede Kamer en bevat enkele wijzigingen ten opzicht van het consultatie document.

Premiebetaling

Als de pensioenuitvoerder pensioenen op basis van actuele loongegevens administreert en de premie over een maand in rekening brengt, moet de werkgever de premie binnen twee maanden na afloop van de betreffende maand hebben voldaan. De Pensioenwet regelt nu slechts de verschuldigdheid van de premie wanneer die op langere tijdvakken dan een kwartaal betrekking heeft.

Variatie ingegane pensioenen

Sommige pensioengerechtigden laten hun pensioen ingaan voordat hun AOW-uitkering ingaat. Daarbij kunnen ze rekening houden met het ontbreken van de AOW-uitkering, door hun pensioen in hoogte te laten variëren. Maar als na ingang van het pensioen de AOW-leeftijd verschuift, kan dat tot een inkomensgat leiden.

Om dat gat op te vullen krijgen pensioengerechtigden de mogelijkheid hun ingegane pensioen in hoogte te laten variëren. Zij kunnen het ingegane pensioen aanpassen per de oorspronkelijke AOW-leeftijd waarmee zij rekening hadden gehouden, voordat ze hun pensioen lieten ingegaan. De verhoging van de AOW-leeftijd is echter 5 jaar van tevoren bekend. Daardoor zal een dergelijk inkomensgat slechts aan de orde zijn bij een vervroeging van het pensioen naar meer dan 5 jaar voor de AOW-leeftijd. Naar verwachting doet maar een kleine groep dat.

De Wet op de loonbelasting 1964 zal ook worden aangepast, zodat gebruikmaking van de extra mogelijkheid tot variatie van de uitkering die al is ingegaan geen fiscale gevolgen heeft.

Advies, goedkeuring overdracht oude kleine pensioenen

Het verantwoordingsorgaan heeft het recht van advies voor een uitgaande collectieve waardeoverdracht en het belanghebbendenorgaan heeft in dat

geval het recht op instemming. De overdracht van de waarde van alle kleine ouderdomspensioenen van voor 2018 wordt gezien als een collectieve waardeoverdracht. De wetgever wil voorkomen dat een verantwoordingsorgaan voor iedere waardeoverdracht van groepen kleine ouderdomspensioenen advies moet geven en een belanghebbendenorgaan er mee moet instemmen. Daarom wordt geregeld dat het verantwoordingsorgaan het recht van advies heeft op het beleid om alle kleine pensioenen die zijn ontstaan voor 2018 over te dragen. Het belanghebbendenorgaan heeft recht op instemming met dat beleid. De organen hebben geen recht van advies en instemming als het gaat om de overdracht van oude kleine pensioenen naar het pensioenfonds.

Afkoop kleine pensioenen 2017

Volgens de Wet waardeoverdracht klein pensioen komt de mogelijkheid tot afkoop van klein pensioen zonder instemming van de gewezen deelnemer te vervallen op 1 januari 2019. Als gevolg daarvan zouden kleine pensioenen die zijn ontstaan in 2017 niet zonder instemming van de gewezen deelnemer kunnen worden afgekocht binnen zes maanden na twee jaar na einde deelnemerschap. De afkoop van kleine pensioenen uit 2017 zonder instemming wordt zo alsnog mogelijk tot 1 juli 2020.

Afkoop heel kleine ouderdomspensioenen

Met terugwerkende kracht wordt het mogelijk om premievrije ouderdomspensioenen tot en met €2,00 die in 2017 en 2018 zijn ontstaan, binnen de periode van twee jaar en zes maanden af te kopen. Afkoop van deze heel kleine ouderdomspensioenen is mogelijk tot 1 juli 2019.

Medezeggenschap kleine ondernemingen

De werkgever van een onderneming die geen ondernemingsraad hoeft in te stellen is verplicht om de personeelsvertegenwoordigers op verzoek informatie over pensioen te geven die zij nodig hebben voor de personeelsvergadering. Ook dient de werkgever van een onderneming die geen ondernemingsraad hoeft in te stellen het personeel op de hoogte te stellen van het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst of uitvoeringsreglement. Heeft de werkgever de informatie schriftelijk, dan moet hij die schriftelijke informatie geven.

Informatie bij einde deelname

Voor het geval van einde van de deelname schrijft de Pensioenwet expliciet bepaalde informatie voor. Door een aanpassing hoeft die informatie niet verstrekt te worden als het pensioen vervalt, wanneer het minder dan €2,00 per jaar bedraagt. Dan moet de informatieverstrekking beperkt blijven tot het vervallen van het pensioen.

Doorbelasting Pensioenregister

De Nederlandsche Bank mag het Pensioenregister de aantallen deelnemers per pensioenfonds verstrekken. Het Pensioenregister mag deze gegevens gebruiken voor de doorbelasting van de kosten.

Geen uitbesteding opstellen beleggingsbeleid

De uitbesteding van het opstellen van en toezien op het strategisch beleid ten aanzien van vermogensbeheer is verboden. Tweede Kamerlid Omtzigt had dit verbod via een amendement aan het wetsvoorstel toegevoegd. Volgens hem wordt fiduciair vermogensbeheer onmogelijk.

Bevoegdheid DNB

De consultatieversie bevatte de bevoegdheid van De Nederlandsche Bank om een werkgever een aanwijzing te geven. Die bevoegdheid is in het wetsvoorstel niet opgenomen.

IORP II: Nota van wijziging, Servicedocument en Handreiking

Bij de behandeling van het wetsvoorstel waarmee de richtlijn wordt ingevoerd in de Nederlandse wetgeving, zijn een aantal amendementen en een motie aanvaard. Ook heeft Minister Koolmees een wijziging doorgevoerd. De Tweede Kamer heeft op 18 oktober voor het wetsvoorstel gestemd. Daarnaast heeft de Pensioenfederatie een Servicedocument uitgebracht en heeft De Nederlandsche Bank een handreiking op de website geplaatst.

Wijziging wetsvoorstel

Door een wijziging wordt voor internationale collectieve waardeoverdracht van een pensioenfonds niet meer de instemming van het verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan verlangd. In plaats daarvan is de instemming nodig van twee derde van het aantal deelnemers en gewezen deelnemers en twee derde van het aantal gepensioneerden dat heeft gereageerd op het voorgenomen besluit tot waardeoverdracht.

Aanvaarde amendementen

Het amendement van Kamerlid Van Weyenberg regelt dat de toezichthouder de openbaarmaking van sancties slechts achterwege kan laten, als de openbaarmaking de stabiliteit van het financieel stelsel in gevaar brengt. Hierdoor moet de toezichthouder een sanctie ook openbaar maken, als dat buitenproportioneel is voor een persoon en als er een strafrechtelijk of toezichtsonderzoek plaatsvindt. In het oorspronkelijke wetsvoorstel hoefde de toezichthouder dat in deze gevallen niet.

Het amendement van de Tweede Kamerleden Omtzigt en Bruins regelt dat op het UPO de dekkingsgraad naar

Nederlandse maatstaf wordt vermeld, informatie over het land waar de pensioenovereenkomst wordt uitgevoerd en over de toezichthouder. Volgens de toelichting bevat het UPO de tekst:

‘Uw pensioen staat onder toezicht van toezichthouder «(...)». Uw pensioen is ondergebracht in land «(...)» en het parlement aldaar kan besluiten belasting te heffen tijdens de opbouwfase’.

Ook is een motie van de Tweede Kamerleden Van Kent en Gijs van Dijk aanvaard. Daarin verzoekt de Tweede Kamer de regering om in overleg te gaan met de pensioensector teneinde het uitkeren van beleggersbonussen terug te dringen.

Handreiking en Servicedocument

De Nederlandsche Bank heeft een handreiking uitgebracht over de invulling van sleutelfuncties. Een onderwerp dat ook aan bod komt in het Servicedocument van de Pensioenfederatie.

De Nederlandsche Bank geeft in de handreiking aan dat de risicobeheerfunctie en interne auditfunctie in principe kunnen worden ondergebracht bij bestuursleden en dat de actuariële functie kan worden uitbesteed aan de certificerende actuaaris. De werkzaamheden van de risicobeheerfunctie en de werkzaamheden van de interne auditfunctie kunnen volgens De Nederlandsche Bank bij kleine en middelgrote pensioenfondsen (T2a, met verplichtingen beneden

€1 miljard) beter worden uitbesteed aan de uitvoeringsorganisatie.

De Pensioenfederatie beschrijft daarentegen in het Servicedocument dat de interne auditfunctie beter niet bij een bestuurslid kan worden ondergebracht, maar bij een aparte functionaris. Uitbesteding van de actuariële functie vindt de Pensioenfederatie niet aan de orde bij grote en middelgrote pensioenfondsen. Uitbesteding van de werkzaamheden van alle sleutelfuncties acht de Pensioenfederatie mogelijk. Bij kleine pensioenfondsen vindt de Pensioenfederatie uitbesteding van de actuariële en de risicobeheerfunctie zelf mogelijk.

Het verschil in invulling door De Nederlandsche Bank en de Pensioenfederatie geeft aan dat maatwerk mogelijk is.

De antwoorden van de staatssecretaris van Financiën in de brief van 22 juni 2018 hebben tot 26 Kamervragen geleid. Uit de antwoorden van 2 oktober 2018 blijkt dat de staatssecretaris niet bereid is pensioenfondsen vrij te stellen van BTW-heffing. Hieronder gaan we in op enkele vragen en antwoorden.

Ongelijk speelveld

Kamerleden hadden gevraagd of de staatssecretaris niet vond dat er sprake is van een ongelijk speelveld met België. De staatssecretaris laat een mogelijk verschil met de behandeling van pensioenfondsen in België buiten beschouwing, omdat bij geen van de pensioenfondsen die over de grens zijn gegaan de gunstiger BTW behandeling als reden voor de verhuizing is opgegeven.

Hij haalt aan dat het BTW-Comité van de Europese Commissie schrijft dat pensioenfondsen vergelijkbaar kunnen zijn met instellingen van collectieve beleggingen (icb'n), die zijn vrijgesteld van BTW. De gelijkstelling van pensioenfondsen aan icb'n hangt volgens het BTW-Comité af van het risicodragerschap van de deelnemers. Het BTW-Comité schrijft verder dat als het beleggingsrisico door anderen dan de inleggers wordt gedragen, een pensioenfonds niet gelijk kan worden gesteld aan een icb. Toch houdt de staatssecretaris vast aan zijn standpunt, omdat er volgens de Nederlandse Staat

een verschuiving is van het risico van de werkgever naar het pensioenfonds.

Landenoverzicht

Kamerleden hadden gevraagd of de staatssecretaris het landenoverzicht van de Pensioenfederatie heeft ontvangen en of hij de inhoud heeft laten nagaan bij het BTW-Comité van de Europese Commissie. De staatssecretaris erkent dat zijn voorganger in 2017 een overzicht heeft ontvangen en dat hij dat bij het BTW-Comité heeft aangekaart, wat tot de door hem aangehaalde reactie (zie de vorige alinea) heeft geleid. Verder benadrukt de staatssecretaris dat er geen toezegging aan de Tweede Kamer is gedaan tot verstrekking van het landenoverzicht en dat het de Pensioenfederatie vrij staat een klacht in te dienen bij de Europese Commissie als de Pensioenfederatie vindt dat er sprake is van ongelijke behandeling.

Uit het overzicht blijkt dat een aantal landen ook pensioenfondsen met DB-regelingen vrijstelt van omzetbelasting.

Dragen van risico

De leden van de fractie van 50PLUS hebben de staatssecretaris gevraagd of hij kan bevestigen dat in de richtsnoer van het BTW-Comité de term 'substantieel risico' wordt genoemd als criterium, terwijl zijn ambtsvoorganger de term 'direct risico' gebruikte. Voor het dragen van risico door de deelnemer, moet er volgens het BTW-Comité sprake van zijn dat de

deelnemer een 'substantieel' risico loopt bij tegenvallende beleggingsresultaten. De Nederlandse Staat vindt echter dat er geen sprake is van een 'direct' risico dat een deelnemer loopt op korting ten gevolge van tegenvallende beleggingsresultaten. Volgens de staatssecretaris is dat hetzelfde, omdat een andere uitleg zou betekenen dat er verwarring is. Op grond daarvan houdt hij vast aan de interpretatie dat de BTW-vrijstelling van icb'n niet voor pensioenfondsen geldt.

In de 'Working paper no 936' van 9 November 2017 (taxud.c.1(2017)6168695 – EN) gebruikt het btw-comité beide termen:

'In cases where the financial risk of an investment is shared between the investors and some other party (e.g. the employer, or the fund itself), the extent to which the investors can be said to substantially bear the risk (and thus be comparable to UCITS) should be assessed on a case-by-case basis.'

(...)

'If it regards a pension scheme where the ultimate benefit and the investments risks are for the direct account of the employees, the pension fund is considered to be comparable to UCITS and open for application of the VAT exemption for the management of special investment funds.'

Op grond van deze teksten lijkt de interpretatie van de staatssecretaris niet de enige noodzakelijke interpretatie.

Evaluatie Wet versterking bestuur pensioenfondsen bijna afgerond

Op 8 maart 2018 heeft de minister van SZW het onderzoeksrapport naar de werking van de Wvbp aan de Eerste Kamer aangeboden. Dat gaf aanleiding tot vragen, maar leidt niet tot aanpassing van de wet die in 2013 is ingevoerd. Wel wordt van de sector een invulling van diversiteit en oplossingen van knelpunten verwacht.

Wijzigingen

De Wvbp heeft de volgende wijzigingen aangebracht in de governance van het pensioenfonds:

- Invoering van nieuwe bestuursmodellen naast het bestaande paritaire model: een onafhankelijk bestuursmodel en drie one-tier (gemengde) modellen, waarbij het bestuur wordt gevormd door zowel uitvoerende bestuurders als (intern) toezichthoudende bestuurders.
- Verankering van de vertegenwoordiging van alle risicogroepen – inclusief pensioengerechtigden – in de bestuursmodellen.
- Aanscherping van de geschiktheidsvereisten (kennis, vaardigheden en professioneel gedrag) voor beleidsbepalers. De geschiktheidstoetsing wordt uitgevoerd door De Nederlandsche Bank.
- Versterking van het intern toezicht, waaronder de instelling van een raad van toezicht bij two-tier bedrijfstakpensioenfondsen en een hogere frequentie van het uitvoeren van intern toezicht door visitatiecommissies, eisen omtrent de onafhankelijkheid van de interne toezichthouders en uitbreiding van bevoegdheden.
- Een duidelijke afbakening van verantwoordelijkheden, rollen en taken tussen verschillende organen, met het oog op evenwichtige belangenafweging, stroomlijning van taken en organen en ter voorkoming van dubbele besluitvorming.

Bij de invoering van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen is voorzien in deze evaluatie.

Constateringen

De meeste pensioenfondsen hebben een bestuur volgens paritair model (225 van 247 in 2016). 36 daarvan hebben een

onafhankelijk lid in het bestuur. In 81% van de besturen zijn pensioengerechtigden vertegenwoordigd. Het intern toezicht wordt uitgeoefend door een visitatiecommissie. Het verantwoordingsorgaan (VO) is de meest voorkomende vorm van medezeggenschap. Werkgeversleden maken daarvan deel uit, hoewel dat niet verplicht is. Eind 2016 bestaan besturen voor een klein deel uit vrouwen en jongeren onder de 40 jaar: 15 respectievelijk 6,7%. 75 pensioenfondsen hadden geen vrouwen in het bestuur en 126 geen jongeren onder de 40 jaar. Bij 55 pensioenfondsen maakten noch vrouwen, noch jongeren onder de 40 deel uit van het bestuur. Eind 2016 bestaan de medezeggenschapsorganen (VO of BO) voor een klein deel uit vrouwen en jongeren onder de 40 jaar: 17 respectievelijk 15%. Bij 89 pensioenfondsen zaten geen vrouwen in het medezeggenschapsorgaan en bij 112 geen jongeren onder de 40.

Knelpunten

1. De deskundigheid van het VO blijft achter ten opzichte van het bestuur en het intern toezicht. Doordat het VO een andere rol heeft dan het bestuur en het intern toezicht is dat op zich geen probleem. Maar de vraag is vooral of het VO voldoende in staat is om haar taken uit te voeren.
2. Regelmatig stellen betrokkenen dat door overlap in bevoegdheden de raad van toezicht en het VO op elkaars terrein dreigen te komen. Voor het goed functioneren van beide organen is het daarom van belang dat pensioenfondsen in hun statuten en reglementen voorzien in een nadere invulling van de taakomschrijving van beide organen, waarbij er ook aandacht is voor op welk moment bevoegdheden worden gebruikt.
3. De algemene bestuurstaak (alle belangen evenwichtig afwegen) in combinatie met de vertegenwoordiging van een achterban levert een spanningsveld op, met name bij vertegenwoordigers van pensioengerechtigden. Zij worden immers benoemd na verkiezingen of uit voordracht door verenigingen van hun eigen groep.

4. Men signaleert dat feitelijke tijdsbeslag van functies niet voor alle bestuurders en intern toezichthouders overeenkomt met de daarvoor genormeerde uren.
5. Hoewel diversiteit belangrijk wordt geacht, bijvoorbeeld bij de invulling van de bestuursorganen, wordt ten aanzien van de vertegenwoordiging van vrouwen en jongeren in pensioenfondsbesturen en VO/BO's bij lange na niet aan de normen en uitgangspunten voldaan die zijn gesteld in de Code Pensioenfondsen.
6. Door de gepercipieerde hoge regeldruk ontbreekt het pensioenfondsen aan tijd en ruimte om bestaande wet- en regelgeving verder uit te werken en te implementeren. Bij de oplossing van de knelpunten 1, 2, 4 en 5 dienen besturen van pensioenfondsen het voortouw te nemen.

Eerste Kamer en minister SZW

Eerste Kamerleden vroegen naar de mogelijkheid van vertegenwoordiging van deeltijdwerkers en een grotere participatie van vrouwen en jongeren. De minister volstaat met te antwoorden dat het de pensioenbesturen zijn die zorg moeten dragen voor de belangen van deeltijdwerkers. In het kader van de evaluatie van de werking van de Code Pensioenfondsen zal de pensioensector zelf initiatieven dienen te nemen om aan diversiteit invulling te geven.

‘Nieuwe’ Code Pensioenfondsen

In Pensioenitems 2018 nummer 2 schreven wij over de resultaten van het onderzoek naar de naleving van de Code Pensioenfondsen. De Monitoringscommissie Code Pensioenfondsen heeft het onderzoek laten uitvoeren. Eén van de aanbevelingen van de Monitoringscommissie was dat de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid een helderder rubricering zouden kunnen doorvoeren, teksten konden verduidelijken en dienden na te denken over een beperking van de Code tot de achterliggende principes. Dat heeft geleid tot een aanpassing van de Code Pensioenfondsen. De Code is met het besluit van 24 september 2018 gewijzigd. Dat besluit is op 3 oktober 2018 gepubliceerd in de Staatscourant.

Andere structuur

Een werkgroep van de Stichting van de Arbeid en de Pensioenfederatie heeft de Code Pensioenfondsen bondiger opgesteld en anders gestructureerd. De Inleiding en de achtergronden zijn herschreven. Bij de achtergronden wordt ook aandacht besteed aan de positie van de Ombudsman Pensioenen en de Stichting Zelfregulering Pensioenfondsen. Die stichting draagt zorg voor de financiering van de Monitoringcommissie en de Ombudsman Pensioenen namens de pensioensector.

In plaats van 11 algemene thema's en 8 paragrafen over Inrichting en organisatie, zijn de normen nu ingedeeld naar 8 thema's:

1. Vertrouwen waarmaken
2. Verantwoordelijkheid nemen
3. Integer handelen
4. Kwaliteit nastreven
5. Zorgvuldig benoemen
6. Gepast belonen
7. Toezicht houden en inspraak waarborgen
8. Transparantie bevorderen.

De bijlage waarin de vijf bestuursmodellen schematisch zijn weergegeven is vervallen.

Wijzigingen

De inhoud van de Code is nauwelijks aangepast. Een beperkter aantal normen gaat over de manier waarop pensioenfondsen rapporteren over onderdelen uit de Code Pensioenfondsen. De Pensioenfederatie komt daar bij haar leden op terug.

Nieuwe onderdelen zijn te vinden in de volgende normen.

- Norm 28: De tweejaarlijkse zelfevaluatie van het bestuur en intern toezicht onder begeleiding van een derde partij is veranderd in een driejaarlijkse.
- Norm 30: Voor het verantwoordingsorgaan is een zelfevaluatie voorgeschreven die met enige regelmaat zal plaatsvinden.
- Norm 33: Hierin wordt een stappenplan gevraagd ter bevordering van diversiteit in het pensioenfondsbestuur.

‘In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.

Toelichting:

Het diversiteitsbeleid krijgt vorm als een groeimodel, waarin het bestuur concrete doelen stelt die binnen haalbare termijnen bereikt kunnen worden. Er kan bijvoorbeeld rekening gehouden worden met zittingstermijnen.

Een jaarlijkse beoordeling is nodig, omdat de Pensioenwet voorschrijft dat het bestuur hierover rapporteert in het jaarverslag. Daarnaast is wenselijk dat het bestuur de 22 doelstellingen en (effectiviteit van) de ingezette middelen ook evalueert over een langere termijn.

De organen en voordragende en benoemende organisaties streven de doelstellingen van deze norm krachtig na.’

- Norm 39: Hierin is de benoeming en ontslag van leden van het verantwoordingsorgaan specifiek gemaakt.

‘Een bestuurslid wordt benoemd en ontslagen door het bestuur, na het horen van de raad van toezicht over de procedure. Een lid van de raad van toezicht of visitatiecommissie wordt benoemd door het bestuur na bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan en wordt ontslagen door het bestuur na bindend advies van het verantwoordingsorgaan. Een lid van het verantwoordingsorgaan wordt benoemd door het bestuur en ontslagen door het verantwoordingsorgaan zelf. In uitzonderlijke situaties kan het bestuur in overleg met het intern toezicht een lid ontslaan.’

- Norm 47: Hierin gaat het om de rapportage van het intern toezicht over de naleving en toepassing van de Code Pensioenfondsen.
- ‘Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.’

In de bijlage ‘Benaming en ontslag’ zijn de tabellen uitgebreid rond besluiten over profielen, voordrachten en benoemingen.

Aandachtspunten

Pensioenfondsen zullen vooral aandacht dienen te besteden aan de invulling van norm 33 (‘stappenplan diversiteit’). Verder verdient norm 39 en het bijbehorende nieuwe onderdeel in de bijlage ‘Benaming en ontslag’ aandacht. Dat gaat in op de betrokkenheid van het verantwoordingsorgaan bij de benoeming en het ontslag van leden van het intern toezicht.

PARITAIR MODEL	BENOEMING	ONTSLAG
Bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • Het bestuur stelt een profielschets vast, na goedkeuring RvT. • Door bestuur • Op voordracht of na verkiezing vanuit de geleding van de werkgever(s), werknemers en pensioengerechtigden en na horen RvT. • Op voorstel bestuur en na horen RvT (bij onafhankelijke leden). 	<ul style="list-style-type: none"> • Door bestuur, na horen van betreffende lid en RvT. • Het daarbij benodigde quorum en de stemverhoudingen worden in de statuten geregeld.

Intern toezicht

Raad van Toezicht	<ul style="list-style-type: none"> • RvT stelt profielschets vast, na advies VO. • Door bestuur, na bindende voordracht van VO. 	<ul style="list-style-type: none"> • Door bestuur, na horen van betreffende lid en RvT, na bindend advies van VO.
Visitatiecommissie	<ul style="list-style-type: none"> • RvT stelt profielschets vast na advies VO. • Door bestuur, na bindende voordracht van VO. 	<ul style="list-style-type: none"> • Door bestuur, na horen van betreffende lid en VC na bindend advies van VO.

Verantwoording

Verantwoordingsorgaan	<ul style="list-style-type: none"> • VO stelt profielschets vast na goedkeuring van het bestuur. • Door bestuur, na goedkeuring RvT (of VC). • Op voordracht van representatieve organisaties of na verkiezing onder deelnemers en pensioengerechtigden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Door het VO, na horen van betreffende lid en RvT (of gehoord VC). • Het daarbij benodigde quorum en de stemverhoudingen worden in de statuten geregeld door het bestuur in uitzonderlijke situaties* na goedkeuring RvT (of VC).
------------------------------	---	---

K O RT

Dekking van zorg in het Europa

Personen die in een EER-lidstaat of Zwitserland wonen en vanuit Nederland een wettelijke uitkering (AOW, Anw, of WIA) ontvangen, zijn in hun woonland gedekt voor zorgkosten. De uitkerende instantie houdt daarvoor een bijdrage in op de uitkering en draagt die af aan het CAK. Het CAK dekt de zorgkosten in het woonland. Dit geldt ook voor gewezen werknemers met pensioenen die voor 65 jaar zijn ingegaan. Dat is geregeld in een bijlage bij de Verordening 883/04 inzake de coördinatie van sociale zekerheid. De pensioenuitvoerder verzorgt dan de inhouding. Deze verordening zal worden gewijzigd.

Bij overlijden voor de AOW-uitkering kan het zijn dat het regelen van de inhouding op het nabestaandenpensioen en afdracht aan het CAK en vergoeding van het CAK aan het woonland tijd vergt. Daardoor is de nabestaande tijdelijk niet gedekt voor zorgkosten. En dat in een moeilijke levensfase.

Daarom wil de minister voor Medische Zorg en Sport ook voor die gevallen regelen dat er meteen een dekking is. Daarvoor wil hij de tweede pijlerpensioenen in de zin van de Pensioenwet, inclusief het bijbehorende nabestaandenpensioen op de bijlage bij de Verordening laten vermelden. Het is nog onduidelijk wanneer dat zal zijn geregeld. Pensioenuitvoerders zullen het CAK moeten gaan voorzien van informatie over nabestaandenpensioenen bij de aanvullende pensioenen die voor de AOW-uitkering zijn ingegaan.

IMVB

De Pensioenfederatie heeft de tekst van het convenant voor Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen Pensioenfondsen verspreid onder pensioenfondsen. Pensioenfondsen worden verzocht dat convenant te ondertekenen.

Pensioen en WW-uitkering

In principe wordt een uitkering van prepensioen, overbruggingspensioen en/of ouderdomspensioen in mindering gebracht op een WW-uitkering. Vanaf 1 mei 2018 gebeurt dat niet als het pensioen:

- eerder is ingegaan dan de WW-uitkering en het pensioen is ingegaan in verband met deeltijd pensionering;
- eerder is ingegaan dan het dienstverband waaruit de WW-uitkering komt
- op een eerdere WW-uitkering in mindering is gebracht.

Dit volgt uit artikel 3:5, lid 4 onder a, lid 5, lid 7 en lid 8 van het Algemeen inkomensbesluit sociale zekerheidswetten. Vervallen is de uitzondering dat het pensioen komt uit een dienstbetrekking naast de dienstbetrekking waaruit de WW-uitkering komt.

Accountants en IORP II

De Nederlandse Beroepsvereniging van Accountants heeft het standpunt ingenomen dat de objectiviteit van de waarmerkend actuaire in twijfel kan worden getrokken als die de actuariële functie vervult, of daar werkzaamheden voor verricht. In dat geval zouden accountants een eigen actuaire raadplegen. Het Actuarieel Genootschap vindt dat onbegrijpelijk, omdat de actuariële functie en de waarmerkend actuaire bij wet onafhankelijk zijn en omdat de werkzaamheden van beiden elkaar grotendeels overlappen. In de evaluatie van de ter consultatie voorgelegde besluiten voor implementatie van IORP II bevestigt de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid dat de actuariële functie een controlerende rol heeft. Daarbij is de onafhankelijke functie vervulling een randvoorwaarde. Dat geldt ook als de functie van de waarmerkende actuaire en de actuariële functie worden gecombineerd.

Verjaring van verschuldigde premies

Een werkgever had zijn werknemers niet aangemeld bij een bedrijfstakpensioenfonds, hoewel die werknemers er vanaf 2004 verplicht aan moesten deelnemen. Nadat het pensioenfonds in 2014 de nota's voor de premies over de jaren vanaf 2004 bij de werkgever had ingediend, beriep de werkgever zich in een procedure op verjaring van de nota's van voor 2008. Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden oordeelde in het arrest van 9 mei 2017 dat volgens het Uitvoeringsreglement van het bedrijfstakpensioenfonds de premie per loontijdvak wordt vastgesteld. De premie is daardoor een periodieke betaling. Bij gebrek aan een bijzondere verjaringstermijn in de pensioenwetgeving, is daarom de verjaringstermijn van vijf jaar van artikel 3:308 Burgerlijk Wetboek van toepassing. Volgens dat artikel begint de verjaring na aanvang van de dag, volgende op die waarop de vordering opeisbaar is geworden. Voor de opeisbaarheid hoeft de schuldeiser niet bekend te zijn met de (omvang van de) vordering en/of de opeisbaarheid daarvan. Omdat de nota's in 2014 bij de werkgever zijn ingediend en hij ze binnen 14 dagen moest betalen, is pas na het verstrijken van die termijn van 14 dagen de verjaring gaan lopen. De verjaringstermijn was daardoor nog niet verstreken toen de werkgever zich beriep op de verjaring. Het Gerechtshof verwierp daarom het beroep van de werkgever op verjaring.

Een ander verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds had vanaf 2008 premienota's ingediend bij een werkgever. De werkgever had die niet volledig betaald, waarna het bedrijfstakpensioenfonds in 2013 een dagvaarding uitbracht. De werkgever beriep zich op verjaring. Het pensioenfonds stelde dat de verjaring niet begint te lopen voordat een nota is uitgebracht of voordat het pensioenfonds aanspraak op betaling van de premie heeft gemaakt. Volgens het pensioenfonds is de verjaringstermijn daarom pas gaan lopen vanaf het moment van dupliek in de procedure en anders vanaf het moment van uitbrengen van de dagvaarding.

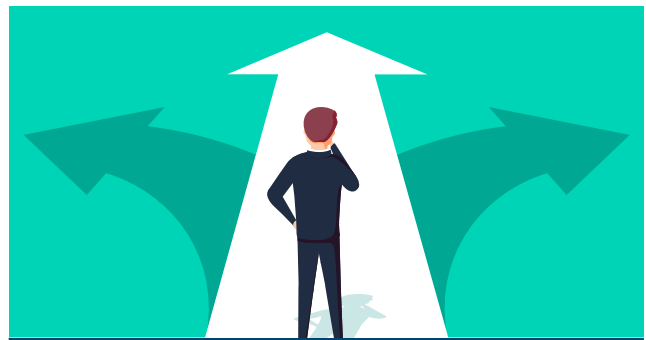
In het vonnis van 27 juni 2018 verwierp de Rechtbank Rotterdam deze stelling van het pensioenfonds. Volgens de Rechtbank is het namelijk niet juist dat een pensioenfonds bepaalt wanneer een vordering opeisbaar wordt, bijvoorbeeld door verzenden van een premienota, of instelling van een vordering, zodat de verjaringstermijn gaat lopen. De dag waarop de vordering opeisbaar is geworden dient volgens de Rechtbank namelijk objectief te kunnen worden bepaald.

Naar onze mening verwerpt de Rechtbank Rotterdam niet de inhoud van het arrest van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, maar is de Rechtbank van mening dat een pensioenfonds nota's niet op een willekeurig tijdstip hoort te versturen.

PEPP niet voor pensioenfonds

Volgens de tekst die het Europees Parlement heeft vastgesteld mogen instellingen van bedrijfspensioenvoorzieningen (IBV) die biometrische risico's dekken geen Pan Europees Persoonlijk Pensioen Product (PEPP) aanbieden. Op zich zijn Nederlandse pensioenfonds hiermee uitgesloten van de mogelijkheid om een PEPP te voeren. De tekst is voor instemming voorgelegd aan de Raad van de Europese Unie. Nederland blijft zich in die raad inzetten om het voeren van een PEPP door een IBV aan de lidstaten over te laten.

Gebruik van keuzemogelijkheden

Op het gebied van begeleiding van deelnemers bij het maken van keuzes valt nog veel winst te behalen. Uit onderzoek van de Autoriteit Financiële Markten blijkt namelijk dat wanneer deelnemers ervoor zouden kunnen kiezen hun premie-inleg tijdelijk te beëindigen, zij niet altijd de keuze maken die past bij hun belang.

Daarnaast merkt het Pensioenfonds voor de Metaal en Techniek op dat deelnemers die vlak voor hun pensionering actief worden geïnformeerd over hun keuzemogelijkheden, daar een beter gebruik van maken.

Bekostiging financieel toezicht 2019

Tijdens de behandeling van het voorstel tot de Wet bekostiging financieel toezicht 2019 is een concept voor het Besluit bekostiging financieel toezicht 2019 aan het parlement voorgelegd.

De wet zal met terugwerkende kracht in werking treden vanaf 1 januari 2018. Het conceptbesluit bevat de methode voor vaststelling van de bijdrage van pensioenfondsen.

Pensioenfondsen en premie pensioeninstellingen dragen samen 3,6% van de kosten van het doorlopend toezicht van de AFM. Pensioenfondsen dragen daaraan bij door de voldoening van een bedrag per deelnemer dat afhankelijk is van zowel het aantal actieve deelnemers als de som van de technische voorziening pensioenverplichting en het eigen vermogen.

De bijdrage van pensioenfondsen aan de kosten van het doorlopend toezicht van DNB is een bedrag dat

- afhankelijk is van de som van de technische voorziening pensioenverplichting en het vereist eigen vermogen, en
- dat vermenigvuldigd wordt met het quotiënt van
  - de som van de technische voorziening pensioenverplichting en
  - het vereist eigen vermogen en de som van de technische voorziening pensioenverplichtingen en het (aanwezige) eigen vermogen.

De uiteindelijke bedragen van het toezicht, de verdeling per deelnemer en de verdeling per som van de voorziening en het eigen vermogen worden jaarlijks vastgesteld bij ministeriële regeling. De bedragen zijn afhankelijk van de begrotingen en exploitatiesaldi van de toezichthouders. De groei van de begroting wordt wettelijk gemaximeerd. Overschrijdingen zijn echter mogelijk en de ministers van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid moeten die aan de Eerste en Tweede Kamer melden. Van die meldingsplicht kunnen ze afwijken.

OOB Pensioenfondsen: geen auditcommissie

Voor Organisaties van Openbaar Belang (OOB) worden meer eisen gesteld aan de jaarrekening dan andere organisaties. Voor hen geldt een wettelijke controle van de jaarrekening door organisaties met een vergunning voor het uitvoeren van die controle. Ze moeten maximaal iedere 5 jaar een andere accountant hebben en iedere 10 jaar de controle door een andere organisatie laten uitvoeren. Ze moeten een auditcommissie hebben, waarin interne toezichthouders en externen zitten. Pensioenfondsen die op twee opeenvolgende balansdata, zonder onderbreking nadien op twee opeenvolgende balansdata meer dan €10 miljard aan belegd vermogen bezitten, worden ook aangewezen als OOB. De verplichting van een auditcommissie voor een OOB zal voor hen echter niet gelden.

Indexatie te verevenen ouderdomspensioen

Te verevenen delen van ouderdomspensioen worden tot de pensioendatum op dezelfde wijze geïndexeerd als het ouderdomspensioen zelf. De Verzamelwet Justitie en Veiligheid 2018 regelt dat sinds 19 september 2018.

De indexatie van het te verevenen deel was tot dan niet in de wet geregeld. Uit de parlementaire geschiedenis van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Tweede Kamer, vergaderjaar 1991-1992, 21 893, nr. 5, pagina 12 en 13) volgde dat bij eindloonregelingen het te verevenen pensioen aangepast diende te worden conform de loonrondes die golden voor de onderneming. Bij middelloonregelingen diende de te verevenen pensioenen te worden aangepast conform de aanpassingen van de opgebouwde pensioenen aan de ontwikkeling van de prijzen of de lonen.

BTW

In Europa zijn in sommige lidstaten pensioenfondsen die DB-regelingen uitvoeren vrijgesteld van BW. In andere lidstaten zijn slechts pensioenfondsen die DC regelingen uitvoeren vrijgesteld. In een position paper pleiten PensionsEurope en de Association Europeenne des Institutions Paritaires voor helderheid en gelijke behandeling in alle lidstaten.

Colofon

Uitgever AZL N.V. / Postbus 4471 / 6401 CZ Heerlen

T 088 - 116 2000 / I www.azl.eu

Redactie Maurice Sarton en Jeroen van Wensen.

Vormgeving/opmaak Margo Senden/Jordi van de Wall.

Fotografie Shutterstock.com.

Oude(re) uitgaven van de Pensioenitems en andere publicaties kunt u raadplegen via: <http://www.azl.eu/pensioen kennis/pensioenitems/>